

INVENTARIS VAN DE ARCHIEVEN VAN DE GEMEENTE **CADZAND, 1796 - 1936(1970):**

Inleiding

De geschiedenis van de voormalige gemeente Cadzand is er één van het ontstaan van slikken, schorren en stranden, van overstromingen en inpolderingen. Het moet een gebied zijn geweest, doorsneden met getijdengeulen, waarlangs het zeewater bij hoog tij het land binnenstroomde. Belangrijke delen bestonden uit slikken die bij vloed onderliepen en uit schorren die bij gewoon hoogwaterpeil boven het zeewater uitstaken, maar die bij een stormvloed of springtij toch nog werden overstroomd. Waarschijnlijk was er via de natuurlijke geulen steeds een min of meer bevaarbare verbinding met de zee. Bij stormweer konden schorren worden weggeslagen. Veengebieden werden door de zee overstroomd en slikken groeiden aan. Het gebied moet continu aan verandering onderhevig zijn geweest. De vroegere opvatting dat er slechts de jongste 2500 jaar enkele periodes van verhoogde mariene invloed zijn geweest – de Duinkerke transgressies – afgewisseld door perioden waarop het land op natuurlijke wijze droogviel en bewoonbaar was, is niet langer aanvaard. Voor de negende eeuw was de menselijke activiteit in de kustgebieden voornamelijk seizoensgebonden of gericht op specifieke activiteiten zoals zoutwinning, turfsteken, schapenteelt en jacht op waterwild. De definitieve inbezitneming van de kustvlakte gebeurde vermoedelijk vanaf de negende en tiende eeuw, maar dan nog niet overal. Sommige gedeelten bleven nog langer onder invloed van de zee.

Eén van de natuurlijke zeearmen, die het eiland Cadzand omarmde, was het Zwin. Deze bereikte in de twaalfde eeuw een maximale breedte van ongeveer vier kilometer en kwam tot aan het huidige Damme. Tussen Damme en Brugge strekte zich een strandvlakte uit, nagenoeg vrij van krekens. Via het Zwin bestond er een haventoeegang tot laatstgenoemde stad. Brugge werd aldus één van de belangrijkste havens van West-Europa en werd zelfs het Venetië van het Noorden genoemd.

Jacob van Maerlant, Nederlands letterkundige uit de dertiende eeuw, vestigde zich in 1266 te Damme en schreef in zijn *Wapene Martijn*:

*Al waert al dijn, dat comt in 't Zwin
Gout, Zilver, Loot, Staal, IJzer, Tin.*

In de twaalfde eeuw begon landinwaarts de verzanding van het Zwin. Op het einde van die eeuw konden de grote zeeschepen van toen niet meer verder komen dan Damme, dat de voorhaven van Brugge werd. De vracht werd daar overgeladen. In het begin van de dertiende eeuw was het gebied dat in het Zwin overstroomde vooral in het zuiden een aanzienlijk stuk kleiner geworden. Vele bedijkingen werden uitgevoerd en de verzanding zette zich onverminderd voort. Tijdens de stormvloed in de winter van 1375/1376 ontstonden er grote veranderingen. Er kwam een nieuwe monding tussen Cadzand en de Vlaamse kust. Die geul raakte bekend onder de naam *Sluische Gat*. De natuurlijke verzanding ging echter door en in de zestiende eeuw, 1566, zag Brugge zich genoodzaakt een kanaal te graven dat met een wijde boog om Damme heen naar het Zwin liep. Dit kanaal kreeg de naam *Zoete of Versche Vaart*. De Zwinmonding werd steeds ondieper. Konden in het begin van de achttiende eeuw kleine schepen Sluis nog bereiken, in het midden van die eeuw was dat niet meer mogelijk. Er moet in de elfde en twaalfde eeuw een sterke wisselwerking hebben bestaan tussen de snelle bevolkingstoename en de ontginning van de bodem. Naarmate er zich meer mensen vestigden, was het noodzakelijk om steeds meer gronden in cultuur te brengen. Het

ontginningswerk trok veel vreemdelingen uit verderaf gelegen streken aan. Over de oudste ontginningsgeschiedenis is nagenoeg niets bekend. Op en nabij de kreekruggen was de ontginning omstreeks het midden van de twaalfde eeuw al ver gevorderd. De grote abdijen, zoals die van St. Pieter hebben een groot aandeel gehad in de ontginningen. Het pas in cultuur gebrachte gebied gebruikte men aanvankelijk voor de schapenteelt. Na de dijkaanleg zullen de moerassige weidegronden geleidelijk aan in bouwland zijn omgezet. Niet alleen de abdij van St. Pieter, maar ook die van Affligem, St. Baaf en Ter Doest deden belangrijk ontginningswerk. Over dat van St. Baaf zijn wij slecht ingelicht. Uit latere mededelingen blijkt, dat deze abdij behalve de hof Monnikenwerve bij Rodanburg, ook curiae bezat op Cadzand en bij Wevelswale, die in de elfde of twaalfde eeuw gesticht moeten zijn. Cadzand en Zuidzande waren in de dertiende eeuw nog twee afzonderlijke eilanden, van elkaar gescheiden door een zee-arm. Beide eilanden ontstonden uit een kern, waartegen steeds weer kleine poldertjes werden aangedijkt. De inpolderingen van Cadzand behoren tot de oudste van West-Europa. De omvang van het eiland was in die dertiende eeuw ongeveer gelijk aan die van de tegenwoordige Oudelandse polder, plus de aan de oostzijde grenzende Vierhonderdpolder en de in het westen aangelegen Strijdersgatpolder en de Tienhonderdpolder. Het zuidelijk deel van de Vierhonderdpolder en de Strijdersgatpolder behoorden evenwel tot het eiland Zuidzande. De oude nederzetting Cadzand moet ongeveer in het midden van het eiland hebben gelegen. In het begin van de dertiende eeuw moet de inpoldering van het eiland Cadzand, d.w.z. de tegenwoordige Oudelandse polder en gedeelten van de Vierhonderd- en Strijdersgatpolder, nagenoeg geheel zijn voltooid. Het jongere eiland Zuidzande ontwikkelde zich op dezelfde wijze als het eiland Cadzand. Ten noorden van Cadzand lag het eiland Wulpen. De juiste omvang van dat eiland in de dertiende eeuw is moeilijk te schatten, zelfs de ligging is niet juist te bepalen. Dat eiland verdween in de zestiende eeuw al grotendeels in de golven. Eind achttiende eeuw/ begin negentiende was het geheel verdwenen.

De naam *Cazand* of *Cadesant* duikt voor het eerst op in een oorkonde van ca. 1115, waarin graaf Boudewijn VII van Vlaanderen bevestigde dat hij zich de tienden van Wulpen en Cadesant had toegeëigend, die tot de kerk van Aardenburg behoorden en die door zijn voorgangers aan de St. Baafsabdij waren geschonken. De naam Cadesant duidt erop dat hier al een stelsel van kaden aanwezig geweest moest zijn. Het bestaande eiland werd uitgebreid, zoals hiervoor al is aangegeven. In 1177 werd voor het eerst geschreven over de polders op het eiland. Ridder Walter van Axel deed toen afstand van zijn grafelijk leengoed op Cadzand, dat verspreid lag *super Val et super Grotenflit et in Kerkepolre et Strine et Bertenhuc et Sumpel*. Enkele jaren later breidde graaf Philips van de Elzas het gebied van St. Baaf op Cadzand uit met honderd gemeten. Dit land lag onder meer in *Sudpolre super Dondelinsvliet*.

Aangenomen wordt dat de Mariakerk in Cadzand gesticht zal zijn door St. Baaf, aangezien deze abdij het patronaatsrecht bezat, dat is het recht om tienden te heffen en een pastoor te benoemen wanneer men een kerk had gesticht. Tot 1231 werd de zielzorg op het eiland slechts door één geestelijke uitgeoefend. Uit dat jaar stamt een verzoek van Cadzand aan de abt van St. Baaf om naast de pastoor een kapelaan te benoemen. Het kwam namelijk geregeld voor dat de pastoor wanneer hij het eiland om welke reden dan ook had verlaten, dagenlang de oversteek terug niet kon maken wegens storm of woelig water. De inwoners waren dan van herderlijke zorg verstoken. Het kerkgebouw stamt uit de dertiende eeuw. Het is vandaag de dag een tweebeukige hallenkerk, in hoofdzaak vroeg-gotisch, maar de zware zuilen zijn nog Romaans. De toren werd in 1677 afgebroken. Regelmatige vonden er restauraties plaats aan het gebouw, dat in 1944 door oorlogsgeweld zwaar beschadigd raakte.

Het eiland Cadzand groeide geleidelijk aan Groede en Zuidzande vast en in de achttiende eeuw aan Oostburg, waardoor het toen geen eiland meer was. Sinds het begin van de zeventiende eeuw behoorde Cadzand tot het gebied dat Staats-Vlaanderen was gaan heten. De zeventiende en achttiende eeuwse geschiedenis daarvan kenmerkt zich door invallen van de Fransen, zoals in 1672 en 1747, overstromingen en inpolderingen. Daarover bestaat voldoende literatuur, zodat wij daarnaar kunnen verwijzen.

Wat de kerkelijke geschiedenis aangaat, vond ook hier net als in de rest van Zeeland in de tweede helft van de zestiende eeuw, begin zeventiende de invoering van het protestantisme plaats. In 1608 kreeg het eiland de eerste predikant, ds M.F. ab Halle. In de jaren daarvoor hadden predikanten uit Sluis er de dienst waargenomen. Vanaf 1686 tot 1809 bestond er naast de Nederduits Gereformeerde Gemeente een Waalsche Gemeente. Hugenoten maakten daarvan een substantieel onderdeel uit. De Salzburger emigranten hebben in de achttiende eeuw ongetwijfeld ook in Cadzand hun sporen nagelaten. Het aantal Rooms en was in de negentiende eeuw gering.

De economie van Cadzand heeft altijd in het teken gestaan van de landbouw. Nog steeds is dat een belangrijke peiler. Kort na 1900 ontstond de buurtschap Cadzand-Haven en na de echte opkomst van de recreatie Cadzand-Bad. Beide buurtschappen zijn met elkaar verbonden door Boulevard De Wielingen. Al in 1866 was er een uitspanning, Het Badhuis, waar de rijke toerist met de badkar naar het strand gebracht werd. Meer dan zestig jaar zou de uitspanning de enige toeristische attractie zijn. Een van de redenen waarom Cadzand als toeristendorp aanvankelijk niet van de grond kwam, was het ontbreken van goede reisvoorzieningen met het achterland. Spoorverbindingen en verharde wegen ontbraken in eerste instantie. Met de verbetering van de infrastructuur, vanaf de jaren dertig van de vorige eeuw groeide de recreatie en ontdekten recreant en vakantieganger de fraaie stranden van West-Zeeuws-Vlaanderen. In de Tweede Wereldoorlog vertoonden de stranden en duinen de grimmigheid van de Atlantikwall van de Duitsers. Bunkers en geschut maakten de dienst uit, waar voordien de badgast vertoefde. De Duitse Atlantikwall liep van Noorwegen tot midden Frankrijk. Het Nederlandse deel ervan werd, met uitzondering van de Walcherse kust nooit beproefd. De invasie vond op 6 juni 1944 plaats in Normandië. Na de oorlog bloeide de recreatie langzaam weer op en toen de recreant over steeds meer financiële middelen en meer vrije tijd beschikte, werd vakantie houden en vakantie vieren steeds belangrijker. Dat viel ook af te leiden aan de groei van het aantal campings. Boeren kwamen er achter dat een weiland vol tenten meer opbracht dan een weiland vol koeien. In 1981 veranderde het beeld van Cadzand-Bad en Cadzand-Haven aanzienlijk door de dijkverzwaring, verband houdend met de uitvoering van de Deltawerken. De duinstrook, van groot belang voor de recreatie, is ook landschappelijk van belang door de aanwezigheid van zeldzame flora en fauna. Deze strook ontstond overigens pas in de zeventiende eeuw. Op het strand spoelen veel fossielen aan. Het zoeken van haaiantanden is een zeer geliefde bezigheid.

Over het bestuur van het eiland in de vroegste periode hebben we geen gegevens kunnen vinden. We nemen aan, dat het niet heeft afgeweken van de organisatie elders in de omgeving. Er was een schout en een college van schepenen. De hoge jurisdictie zal ongetwijfeld tot de competentie van Het Vrije van Sluis hebben behoord. Vanaf 1794 traden met de komst van de Fransen grote veranderingen op. In de tijd van de Bataafse Republiek deden zich ontwikkelingen voor, die naar democratie roken, zoals het kiezen door de ingezetenen van vertegenwoordigers in provinciale en landelijke organen. Na de Franse tijd met een maire en een municipale raad, zette men die trend in het Koninkrijk der Nederlanden door. Er kwam een gemeenteraad die uit zijn midden twee wethouders koos. Leden van de

raad werden na verkiezing door de ingezetenen door Gedeputeerde Staten van Zeeland in hun functie benoemd. De schout, sinds 1824 burgemeester, werd door de Kroon benoemd.

In 1851 veranderde dat met de inwerkingtreding van de gemeentewet. Raadsleden werden gekozen door de ingezetenen van de gemeente. De raad koos uit zijn midden de twee wethouders. Benoeming door Gedeputeerde Staten vond niet meer plaats. De burgemeester, belast met het leiden van het gemeentebestuur en het oppertoezicht op politie en brandweer, kreeg zijn benoeming van de Kroon. Het raadslidmaatschap werd aan een periode van vier jaar gebonden. Hervervkiezing was eerder regel dan uitzondering. Het aantal kiezers zou sinds 1851 een langzame stijging ondergaan door uitbreiding van de mogelijkheden om kiesgerechtigd te zijn. Aanvankelijk kon men slechts kiezen wanneer men een bepaald bedrag aan inkomstenbelasting betaalde. De gewone arbeider werd aldus van de democratische rechten uitgesloten. Maar naderhand kwamen er bijvoorbeeld loon- en examenkiezers bij. In 1919 kwam het tot algemeen mannenkiesrecht. Vanaf 1921 mochten ook de vrouwen meedoen en ontstond er algemeen kiesrecht voor iedereen boven de 21 jaar. Vanaf 23 jaar mocht men ook gekozen worden. De gemeenteraad van Cadzand bestond uit zeven leden. Dat getal hield verband met het inwonertal van de gemeente.

In 1970 werd de gemeente Cadzand opgeheven en krachtens herindeling gevoegd bij de nieuwe gemeente Oostburg.

Archief en verantwoording van de inventarisatie

Het archief van de gemeente bevindt zich thans in de archiefbewaarpplaats in het gemeentehuis van de gemeente Sluis in Oostburg. In de tijd van de gemeente Cadzand zal het ongetwijfeld zijn plaats hebben gehad in het gemeentehuis, dat van 1949 tot en met 1969 in gebruik is geweest. Dat gebouw stond in de Mariastraat en was van oorsprong een onderwijzerswoning. De woning was zeer sober van opzet en was weinig representatief. Waar de gemeente haar archieven voor 1949 bewaarde, is niet bekend. Stukken van voor 1800 zijn nauwelijks bewaard gebleven. Vanaf het begin van de negentiende eeuw vormde men series correspondentie, conform de voorschriften van de provincie. Dat ging om een serie correspondentie van burgemeester en wethouders en een serie van de burgemeester. Op zeker moment is de archiefcode van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten ingevoerd en ging men van chronologische ordening over op zaaksgewijze ordening der stukken. Hoe en wanneer vernietiging van stukken heeft plaatsgevonden is niet bekend. De verzameling akten van de burgerlijke stand is niet beschreven als een afzonderlijk archief, alhoewel de ambtenaar van de burgerlijke stand feitelijk zijn eigen archief vormt. Reden om de akten onder te brengen onder het hoofdstuk Openbare Orde is de wetenschap dat de burgemeester tevens ambtenaar van de burgerlijke stand was. Met de toegepaste vorm van beschrijving zijn alle zaken van Burgerlijke Stand en Bevolking in de inventaris bij elkaar gehouden. Het archief bevindt zich in redelijke staat. Beperkingen van de openbaarheid zijn er niet. Alle stukken zijn ouder dan de in de Archiefwet 1995 genoemde termijn van twintig jaar. Krachtens overeenkomst heeft de inventarisatie plaatsgevonden door het gemeentearchief van Goes.

Goes, december 2009

M.J.F. Zuidhof

Bronnen:

Van de Aa, Aardrijkskundig Woordenboek der Nederlanden, zesde deel, Gorinchem, 1845

V. Vermeersch e.a., Brugge, Antwerpen, 2002

M.H. Wilderom, Tussen Afsluitdammen en Deltadijken, deel IV, Zeeuwsch-Vlaanderen, Middelburg, 1974

W. Enzick, Reisboek van West-Zeeuws-Vlaanderen, Oostburg, 1974

M.K.E. Gottschalk, Historische Geografie van Westelijk Zeeuws-Vlaanderen, delen 1 en 2, Dieren, z.j.

STUKKEN VAN ALGEMENE AARD.

1. BESLUITVORMING.

1.1. *Gemeenteraad.*

- 1 - 7. Notulen van de vergaderingen van de gemeenteraad.
1817-1929.
7 delen.
1. 8 december 1817 – 14 december 1842.
  2. 27 december 1842 – 1 april 1854.
  3. 19 april 1854 – 21 december 1868.
  4. 18 februari 1869 – 15 november 1886.
  5. 12 februari 1887 – 7 oktober 1903.
  6. 3 februari 1904 – 30 december 1912.
  7. 3 februari 1913 – 18 december 1929.
8. Notulen van de besloten vergaderingen van de gemeenteraad.
20 december 1851 – 7 februari 1854.
1 katern.
9. Presentielijsten voor de vergaderingen van de gemeenteraad.
1869-1882.
1 katern.

1.2. *College van Burgemeester en wethouders.*

- 10 - 17. Notulen van de vergaderingen van Burgemeester en Assessoren, later
Burgemeester en Wethouders.
1825-1862, 1865, 1869-1872, 1882, 1890-1936.
8 delen.
10. 14 december 1825 – 28 december 1839.
  11. 25 januari 1840 – 9 augustus 1851.
  12. 23 augustus 1851 – 31 december 1855.
  13. 5 januari 1856 – 28 juli 1862.
  14. 14 januari – 3 juni 1865, 13 februari 1869 – 11 november 1872, 10 juli –
23 november 1882.
  15. 10 maart 1890 – 22 september 1911.
  16. 4 oktober 1911 – 21 december 1925.
  17. 10 februari 1926 – 18 december 1936.

2. CORRESPONDENTIE.

2.1. *Gemeentebestuur.*

- 18 – 46. Ingekomen stukken.

October 1800 - 1828.
18 pakken en 11 omslagen.

18. 1800, oktober - december, 1 omslag.
19. 1801, 1 omslag.
20. 1802, 1 omslag.
21. 1803, 1 omslag.
22. 1804, 1 omslag.
23. 1805, 1 omslag.
24. 1806, 1 omslag.
25. 1807, 1 omslag.
26. 1808, 1 omslag.
27. 1809, 1 omslag.
28. 1810.
29. 1811.
30. 1812.
31. 1813.
32. 1814, 1 omslag.
33. 1815.
34. 1816.
35. 1817.
36. 1818.
37. 1819.
38. 1820.
39. 1821.
40. 1822.
41. 1823.
42. 1824.
43. 1825.
44. 1826.
45. 1827.
46. 1828.

47 - 51. Brievenboeken van minuten van uitgegane stukken.
1802 - 1828.
5 delen.

47. september 1802 - 1806.
48. 1807 - juli 1809.
49. juli 1809 - 1816.
50. 1817 - 1822.
N.B.: met alfabetisch register.
51. 1823 - 1828.

2.2. *College van Burgemeester en Assessoren, later college van Burgemeester en Wethouders.*

52 - 168. Ingekomen en minuten van uitgegane stukken.
1829-1936.
102 pakken en 15 omslagen.

52. 1829, januari – juni.
53. 1829, juli – december.
54. 1830, januari – juni.
55. 1830, juli – december.
56. 1831, januari – juni.
57. 1831, juli – december.
58. 1832, januari – juni.
59. 1832, juli – december.
60. 1833, januari – juni.
61. 1833, juli – december.
62. 1834, januari – juni.
63. 1834, juli – december.
64. 1835, januari – juni.
65. 1835, juli – december.
66. 1836.
67. 1837.
68. 1838.
69. 1839.
70. 1840.
71. 1841.
72. 1842.
73. 1843.
74. 1844.
75. 1845.
76. 1846.
77. 1847, januari – juni.
78. 1847, juli – december.
79. 1848, januari – juni.
80. 1848, juli – december.
81. 1849.
82. 1850.
83. 1851.
84. 1852.
85. 1853.
86. 1854.
87. 1855.
88. 1856.
89. 1857.
90. 1858.
91. 1859.
92. 1860.
93. 1861.
94. 1862.
95. 1863.
96. 1864.
97. 1865.
98. 1866.
99. 1867.
100. 1868.

101. 1869.
102. 1870.
103. 1871.
104. 1872.
105. 1873.
106. 1874.
107. 1875.
108. 1876.
109. 1877.
110. 1878.
111. 1879.
112. 1880.
113. 1881.
114. 1882.
115. 1883.
116. 1884.
117. 1885.
118. 1886.
119. 1887.
120. 1888.
121. 1889.
122. 1890.
123. 1891.
124. 1892.
125. 1893.
126. 1894.
127. 1895.
128. 1896.
129. 1897.
130. 1898.
131. 1899.
132. 1900.
133. 1901.
134. 1902.
135. 1903.
136. 1904.
137. 1905.
138. 1906.
139. 1907.
140. 1908.
141. 1909.
142. 1910.
143. 1911.
144. 1912.
145. 1913.
146. 1914.
147. 1915.
148. 1916, 1 omslag.
149. 1917, 1 omslag.
150. 1918, 1 omslag.

151. 1919, 1 omslag.
152. 1920, 1 omslag.
153. 1921, 1 omslag.
154. 1922, 1 omslag.
155. 1923, 1 omslag.
156. 1924, 1 omslag.
157. 1925, 1 omslag.
158. 1926, 1 omslag.
159. 1927, 1 omslag.
160. 1928, 1 omslag.
161. 1929, 1 omslag.
162. 1930.
163. 1931, 1 omslag.
164. 1932.
165. 1933.
166. 1934.
167. 1935.
168. 1936.

2.3. *De Maire, later de Burgemeester.*

169 - 277. Ingekomen en minuten van uitgegane stukken.

1829-1936.

63 omslagen en 46 pakken.

169. 1829.
170. 1830.
171. 1831. 1 pak
172. 1832.
173. 1833.
174. 1834.
175. 1835.
176. 1836.
177. 1837.
178. 1838.
179. 1839.
180. 1840.
181. 1841.
182. 1842.
183. 1843.
184. 1844.
185. 1845.
186. 1846.
187. 1847.
188. 1848.
189. 1849.
190. 1850.
191. 1851.
192. 1852.
193. 1853.

194. 1854.
195. 1855.
196. 1856.
197. 1857.
198. 1858.
199. 1859.
200. 1860, 1 pak.
201. 1861, 1 pak.
202. 1862, 1 pak.
203. 1863, 1 pak.
204. 1864.
205. 1865.
206. 1866.
207. 1867.
208. 1868, 1 pak.
209. 1869, 1 pak.
210. 1870, 1 pak.
211. 1871, 1 pak.
212. 1872, 1 pak.
213. 1873, 1 pak.
214. 1874, 1 pak.
215. 1875, 1 pak.
216. 1876.
217. 1877.
218. 1878, 1 pak.
219. 1879.
220. 1880, 1 pak.
221. 1881, 1 pak.
222. 1882, 1 pak.
223. 1883, 1 pak.
224. 1884, 1 pak.
225. 1885, 1 pak.
226. 1886, 1 pak.
227. 1887, 1 pak.
228. 1888, 1 pak.
229. 1889, 1 pak.
230. 1890, 1 pak.
231. 1891, 1 pak.
232. 1892, 1 pak.
233. 1893, 1 pak.
234. 1894, 1 pak.
235. 1895, 1 pak.
236. 1896, 1 pak.
237. 1897, 1 pak.
238. 1898, 1 pak.
239. 1899, 1 pak.
240. 1900, 1 pak.
241. 1901, 1 pak.
242. 1902, 1 pak.
243. 1903, 1 pak.

- 244. 1904, 1 pak.
- 245. 1905.
- 246. 1906.
- 247. 1907.
- 248. 1908.
- 249. 1909.
- 250. 1910.
- 251. 1911, 1 pak.
- 252. 1912, 1 pak.
- 253. 1913, 1 pak.
- 254. 1914, jan. - juni, 1 pak.
- 255. 1914, juli - dec., 1 pak.
- 256. 1915, jan. - juni, 1 pak.
- 257. 1915, juli - dec., 1 pak.
- 258. 1916.
- 259. 1917.
- 260. 1918.
- 261. 1919.
- 262. 1920.
- 263. 1921.
- 264. 1922.
- 265. 1923.
- 266. 1924.
- 267. 1925.
- 268. 1926.
- 269. 1927.
- 270. 1928.
- 271. 1929.
- 272. 1930.
- 273. 1931.
- 274. 1932.
- 275. 1934.
- 276. 1935.
- 277. 1936.

2.4. *Indices op de correspondentie:*

N.B.: alle registers bevinden zich in slechte materiële staat.

2.4.1 *Burgemeester en wethouders.*

278 -286. Chronologische registers op de ingekomen en uitgegane stukken.

1819-1923.
9 delen.

278. juni 1819 - 1826.
279. 1827-1847.
280. 1848, 1849.
281. 1850, 1851.
282. 1852 - mei 1853.
283. juni 1853 - juli 1868.
284. juli 1868 - maart 1902.
285. maart 1902 - 1910.
286. 1911 - juni 1923.
N.B.: zie verder ook inv.nr. 289.

287 - 289. Alfabetische registers op de ingekomen en uitgegane stukken.
1828-1868, 1923-1936.
3 delen.

N.B.: tevens alfabetische registers op de correspondentie van de burgemeester.

287. 1828-1851.
288. 1852-1868.
289. 1923-1936.

2.4.2. *Burgemeester.*

290 - 295. Chronologische registers op de ingekomen en uitgegane stukken.
1829-1919.
6 delen.

290. 1829-1862.
291. 1863 - december 1867.
292. december 1867 - augustus 1889.
293. augustus 1889 - september 1904.
294. september 1904 - april 1915.
295. april 1915 - mei 1919.

296. Index op de geheime correspondentie.
December 1917 - maart 1940.
1 katern.

3. Verslaglegging.

297 - 299. Verslagen van de toestand van de gemeente.
1851-1935. Met hiaten.
3 pakken.

297. 1851-1876.

298. 1877-1900.
299. 1901-1935.

4. Publicaties en verordeningen.

300. Register van afgekondigde publicaties.
1800-1827.
1 deel.
301. Register van door de gemeenteraad vastgestelde gemeentelijke verordeningen.
1852-1875.
1 deel.
302. Verordening op de afkondiging van plaatselijke verordeningen.
1922.
2 stukken.
303. Staat van geldende gemeentelijke strafverordeningen.
1931.
1 stuk.

STUKKEN OVER BIJZONDERE ONDERWERPEN.

1. Het organisme.

1.1. Instelling, ontwikkeling en opheffing.

304. Besluit van Gedeputeerde Staten van Zeeland tot vaststelling van de grenzen van de bebouwde kom van Cadzand.
1914.
3 stukken.

1.2. Eigendommen.

1.2.1. Algemeen.

305. Proces-verbaal van aanbesteding voor het herstellen van de toren.
1863.
1 katern.
306. Stukken over het bouwen van het nieuwe gemeentehuis.
1900.
1 omslag.
307. Staten van eigendommen van de gemeente naar burgerlijk recht.
1901, 1922.
1 omslag.
308. Stukken over het bouwen van een toren bij de kerk van de Nederlands Hervormde Gemeente te Cadzand.
1929.
1 omslag.

1.2.2. Aan- en verkopen.

309. Afschrift van de notariële akte van aankoop van 7 roeden en 53 ellen bouwgrond, kadastraal bekend sectie E 533-535, van de erfgenamen van Johan Adriaan Hennequin, ten behoeve van het bouwen van een brandspuithuis en een school.
1856.
1 katern.
310. Afschrift van de notariële akte van aankoop van 46 roeden en 80 ellen tuingrond, kadastraal bekend sectie E 484 en 485, van Susanna Sara Blondeel en Jacob Pleyte ten behoeve van de aanleg van de begraafplaats. Met akte van rectificatie.
1868.
2 katernen.

311. Afschrift van de notariële akte van aankoop van een woonhuis met schuurtje, kadastraal bekend sectie E nummer 772, van Joos Wille, commissionair te Nieuwvliet.
1884.
2 katernen.
- N.B.: met afschrift van de notariële akte van aankoop van dit huis door Joos Wille van Jacobus Ekebus in 1883.
312. Afschrift van de notariële akte van aankoop van twee woonhuizen, kadastraal bekend sectie E nrs. 858 en 859, van de diaconie van de Nederlands Hervormde kerk van Cadzand én van Jacobus de Hullu, ten behoeve van de inrichting als gemeentehuis.
1900.
1 katern.
313. Afschrift van de notariële akte van aankoop van een gedeelte van het perceel grond, kadastraal bekend sectie E nummer 361, van het College van Regenten van de Burgerlijke Godshuizen te Sluis, ten behoeve van de uitbreiding van de begraafplaats.
1908.
1 katern.
314. Afschrift van de notariële akte van aankoop van een woonhuis met broodbakkerij, bergplaats, schuur en erf, kadastraal bekend sectie E nummer 1049, van Jacobus Abrahamszoon en Jacobus Jacobuszoon Brevet, broodbakkers en winkeliers te Cadzand.
1913.
1 katern.
315. Afschrift van de notariële akte van aankoop van een woonhuis met bergplaats, schuur en erf, kadastraal bekend sectie E nummer 1049, van Jacobus Jacobuszoon Brevet, broodbakker en winkelier te Cadzand, ten behoeve van de uitbreiding van het gemeentehuis.
1913.
1 katern.
316. Afschrift van de notariële akte van aankoop van 2 perceeltjes grond, kadastraal bekend sectie E nummers 1013 en 1063, van de Nederlands Hervormde Gemeente in Cadzand ten behoeve van het bouwen van een toren aan het kerkgebouw.
1928.
1 katern.
317. Afschrift van de notariële akte van aankoop van het noordelijk gedeelte van het voormalige kerkhof, kadastraal bekend sectie E 1374, van de Nederlands Hervormde gemeente, ten behoeve van de vergroting van het schoolplein.
1931.
1 katern.

1.2.3. Overige zakelijke rechten.

318. Onderhandse akte van aankoop van de familie van de Waeter van het recht van beplanting op het perceel, kadastraal bekend sectie E nummer 772.
1921.
1 stuk.
319. Afschrift van de notariële akte van uitgifte in erfpacht van het bebouwde gedeelte van het perceel, kadastraal bekend sectie E nummer 1020, door de Nederlands Hervormde Gemeente te Cadzand aan de burgerlijke gemeente van Cadzand.
1926.
1 stuk.
320. Onderhandse akte van huur van het onbebouwde gedeelte van het perceel, kadastraal bekend sectie E nummer 1020, van de Nederlands Hervormde Gemeente te Cadzand.
1926.
1 stuk.
321. Akte van verhuur van de onderwijzerswoning, kadastraal bekend sectie E 1229, aan Cornelis Johannes Neeteson, hoofd van de openbare lagere school.
1929.
1 stuk.
322. Afschrift van de notariële akte van uitgifte in erfpacht van een perceel bouwgrond, kadastraal bekend sectie E nummer 1055, aan Gerard Jannis Pleyte.
1935.
1 katern.

1.3. Financiën.

1.3.1. Begrotingen van inkomsten en uitgaven.

- 323 - 329. Begrotingen van inkomsten en uitgaven.
1805-1936.
7 pakken.
323. 1806-1828. Met hiaten.
324. 1829-1851.
325. 1852-1865.
326. 1866-1899.
327. 1900-1925.
328. 1926-1931.
329. 1932-1936.

1.3.3. Boekhouding.

330 - 335. Grootboeken van inkomsten en uitgaven.
1838-1936.
6 pakken.

- 330. 1838-1869.
- 331. 1870-1884.
- 332. 1885-1910.
- 333. 1911-1925.
- 334. 1926-1930.
- 335. 1931-1936.

336 - 340. Registers van afgegeven bevelschriften tot betaling.
1811-1936.
3 delen en 2 pakken.

- 336. 1811-1825.
- 337. 1826-1850.
- 338. 1851-1862.
- 339. 1863-1899, 1 pak.
- 340. 1900-1929, 1932, 1932, 1934-1936, 1 pak.

1.3.4. Rekeningen van inkomsten en uitgaven.

341 - 471. Rekeningen van inkomsten en uitgaven.
1806-1936.
131 katernen en deeltjes.

- 341. 1806.
- 342. 1807.
- 343. 1808.
- 344. 1809.
- 345. 1810.
- 346. 1811.
- 347. 1812.
- 348. 1813.
- 349. 1814.
- 350. 1815.
- 351. 1816.
- 352. 1817.
- 353. 1818.
- 354. 1819.
- 355. 1820.
- 356. 1821.
- 357. 1822.
- 358. 1823.
- 359. 1824.
- 360. 1825.
- 361. 1826.

362. 1827.
363. 1828.
364. 1829.
365. 1830.
366. 1831.
367. 1832.
368. 1833.
369. 1834.
370. 1835.
371. 1836.
372. 1837.
373. 1838.
374. 1839.
375. 1840.
376. 1841.
377. 1842.
378. 1843.
379. 1844.
380. 1845.
381. 1846.
382. 1847.
383. 1848.
384. 1849.
385. 1850.
386. 1851.
387. 1852.
388. 1853.
389. 1854.
390. 1855.
391. 1856.
392. 1857.
393. 1858.
394. 1859.
395. 1860.
396. 1861.
397. 1862.
398. 1863.
399. 1864.
400. 1865.
401. 1866.
402. 1867.
403. 1868.
404. 1869.
405. 1870.
406. 1871.
407. 1872.
408. 1873.
409. 1874.
410. 1875.
411. 1876.

412. 1877.
413. 1878.
414. 1879.
415. 1880.
416. 1881.
417. 1882.
418. 1883.
419. 1884.
420. 1885.
421. 1886.
422. 1887.
423. 1888.
424. 1889.
425. 1890.
426. 1891.
427. 1892.
428. 1893.
429. 1894.
430. 1895.
431. 1896.
432. 1897.
433. 1898.
434. 1899.
435. 1900.
436. 1901.
437. 1902.
438. 1903.
439. 1904.
440. 1905.
441. 1906.
442. 1907.
443. 1908.
444. 1909.
445. 1910.
446. 1911.
447. 1912.
448. 1913.
449. 1914.
450. 1915.
451. 1916.
452. 1917.
453. 1918.
454. 1919.
455. 1920.
456. 1921.
457. 1922.
458. 1923.
459. 1924.
460. 1925.
461. 1926.

- 462. 1927.
- 463. 1928.
- 464. 1929.
- 465. 1930.
- 466. 1931.
- 467. 1932.
- 468. 1933.
- 469. 1934.
- 470. 1935.
- 471. 1936.

472 - 515. Bijlagen bij de rekeningen van inkomsten en uitgaven.

1811, 1825-1867.

44 omslagen.

- 472. 1811.
- 473. 1825.
- 474. 1826.
- 475. 1827.
- 476. 1828.
- 477. 1829.
- 478. 1830.
- 479. 1831.
- 480. 1832.
- 481. 1833.
- 482. 1834.
- 483. 1835.
- 484. 1836.
- 485. 1837.
- 486. 1838.
- 487. 1839.
- 488. 1840.
- 489. 1841.
- 490. 1842.
- 491. 1843.
- 492. 1844.
- 493. 1845.
- 494. 1846.
- 495. 1847.
- 496. 1848.
- 497. 1849.
- 498. 1850.
- 499. 1851.
- 500. 1852.
- 501. 1853.
- 502. 1854.
- 503. 1855.
- 504. 1856.
- 505. 1857.
- 506. 1858.

- 507. 1859.
- 508. 1860.
- 509. 1861.
- 510. 1862.
- 511. 1863.
- 512. 1864.
- 513. 1865.
- 514. 1866.
- 515. 1867.

1.3.5. ***Geldleningen***

516. Gecancelleerde obligatieleningen van de gemeente Cadzand.
1883-1927.
1 omslag.

1.4. Archief.

517. Inventarissen en dossierlijsten van het archief.
1849, 1931.
1 omslag.

518. Archiefverordening.
1922.
1 stuk.

2. Vertegenwoordigende lichamen.

519. Lijsten van kiesgerechtigden voor de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.
1852-1861.
1 pak.

N.B.: de overige kiezerslijsten bevinden zich in de correspondentie van B&W en van de burgmeester.

520. Reglement van orde voor de vergaderingen van burgemeester en wethouders.
1922.
1 katern.

3. Functionarissen.

521. Instructie voor de doodgraver en opzichter over de algemene begraafplaats.
1870.
1 stuk.

522. Instructie voor de klokkenist.
1902.
1 stuk.

523. Instructie voor de gemeentesecretaris.
1922.
1 stuk.

524. Instructie voor de gemeente-ontvanger.
1922.
1 katern.

4. Personeel.

525. Ambtenarenreglement.
1931.
1 katern.

5. Belastingen.

5.1. Algemeen.

526. Staten van ontvangsten en uitgaven van de gemeentelijk opcenten op de directe belastingen.
1850-1855.
1 omslag.

5.2. Directe belastingen.

527 - 530. Kohieren van de aangeslagen personen in de hoofdelijke omslag.
1829-1922.
4 pakken.

527. 1829-1851. Met hiaten.

528. 1852-1869.

529. 1870-1895.

530. 1896-1922.

531. Verordening op de heffing van opcenten op de vermogensbelasting.
1930, 1931.
3 stukken.

5.3. Indirecte belastingen.

5.3.1 Personele en meubilaire belasting.

532. Kohieren van de belasting op het personeel.
1840, 1841.
1 omslag.

533. Verordening voor de classificatie van de gemeente voor de heffing van de personele belasting.
1930.
1 stuk.
534. Verordeningen en memorie van toelichting op de heffing en invordering van opcenten op de personele belasting.
1932.
3 stukken.
- 5.3.2. *Grondbelasting.*
535. Kohier van de grondbelasting.
1840.
1 band.
- N.B.: in slechte staat.
- 5.3.3. *Leges en rechten.*
536. Repertoria van afgegeven akten.
1806-1904.
1 omslag.
537. Register van afgegeven certificaten.
1850-1852.
1 katern.
538. Verordeningen op de heffing van leges ter secretarie.
1921, 1924.
2 stukken.
- 5.3.4. *Accijns op de admodiatie van het gemaal.*
539. Kohieren van de accijns op het gemaal.
1829, 1833, 1844-1855.
1 omslag.
540. Journalen van de onrtvangsten van de accijns op het gemaal.
1844-1855.
1 omslag.
- 5.3.5. *Hondenbelasting*
541. Kohieren van de hondenbelasting.
1866-1935.
1 pak.

5.3.6. *Overige belastingen.*

542. Verordening voor de classificatie van de gemeente voor de heffing van de gemeentefondsbelasting.
1930.
1 stuk
543. Verordening op de heffing van opcenten op de gemeentefondsbelasting.
1930, 1931.
4 stukken.

6. Volkshuisvesting.

544. Registers van nieuwe, veranderde of gesloopte gebouwen binnen de gemeente.
1885-1933.
2 katernen.
545. Verordeningen op grond van de Woningwet.
1904, 1930, 1933.
3 stukken.
546. Register van aanvragen van bouwvergunningen op grond van de Woningwet.
1906-1909.
1 stuk.
547. Verleende vergunningen op grond van de Woningwet.
1906-1912.
1 omslag.
- 548 – 550. Verleende vergunningen op grond van de Woningwet.
1906-1937.
3 pakken.
N.B.: Voor een alfabetisch gerangschikt overzicht op straatnaam, zie bijlage 1.
548. Badhuisweg – Herenweg.
549. Herenweg – Ringdijk Noord.
550. Ringdijk Noord – Zuidzandse weg.
551. Situatietekeningen behorend bij het bouwen van zomerhuisjes aan de zeedijk.
1934.
5 stukken.
552. Instructie voor de gemeentelijke bouwopzichter.
1935.
1 stuk.

7. Openbare orde.

7.1. *Aangelegenheden van de openbare orde.*

553. Stukken over de handhaving van de openbare orde in de gemeente.
1838-1843.
1 omslag.
554. Naamlijst van de vrijwillige "rustbewaarders" in de gemeente tijdens de Belgische Opstand.
1839.
1 stuk.
555. Staat van de aantallen in Cadzand gekazerneerde onderofficieren en gestalde paarden van de Koninklijke Marechaussee.
1853, 1854.
1 omslag.
556. Algemene Politieverordening.
1859, 1890.
2 katernen.
557. Register van strandvonderij.
1872-1940.
1 katern.
558. Begrotingen en rekeningen van inkomsten en uitgaven voor de Cadzandse burgerwacht.
1919-1924.
1 omslag.
559. Lijsten en register van ontvangen gelden op grond van het Vuurwapenreglement.
1921-1936.
1 omslag.
560. Verordening voor de eisen van benoembaarheid en bezoldiging van de gemeenteveldwachter.
1933.
1 katern.

7.2. *Burgerlijke Stand.*

- 561-574. Akten van geboorten.
1797-1970.
14 banden.
561. 1797-1822.
562. 1823-1842.
563. 1843-1862.

- 564. 1863-1872.
- 565. 1873-1882.
- 566. 1883-1892.
- 567. 1893-1902.
- 568. 1903-1912.
- 569. 1913-1922.
- 570. 1923-1932.
- 571. 1933-1940.
- 572. 1941-1950.
- 573. 1951-1960.
- 574. 1961 - maart 1970.   Dubbel opgenomen (zie inv. 1937- 1970)

575-586. Akten van huwelijken en echtscheidingen.
1797-1970.
12 banden.

- 575. 1797-1822.
- 576. 1823-1852.
- 577. 1853-1882.
- 578. 1883-1892.
- 579. 1893-1902.
- 580. 1903-1912.
- 581. 1913-1922.
- 582. 1923-1932.
- 583. 1933-1940.
- 584. 1941-1950.
- 585. 1951-1960.
- 586. 1961 - maart 1970.   Dubbel opgenomen (zie inv. 1937-1970)

587-599. Akten van overlijdens en levenloos geboren.

1797-1970.
13 banden.

- 587. 1797-1822.
- 588. 1823-1842.
- 589. 1843-1862.
- 590. 1863-1882.
- 591. 1883-1892.
- 592. 1893-1902.
- 593. 1903-1912.
- 594. 1913-1922.
- 595. 1923-1932.
- 596. 1933-1940.
- 597. 1941-1950.
- 598. 1951-1960.
- 599. 1961 - maart 1970.   Dubbel opgenomen (zie inv. 1937 - 1970)

600. Afschriften van de akten van geboorten, huwelijken en overlijdens.
1796-1801.
1 band.

7.3. *Bevolkingsboekhouding.*

601. Uitslagen van de tienjaarlijkse volkstellingen.
1810-1839.
1 band.
- 602-606. Bevolkingsregisters, gerangschikt op huisnummer.
1826-1859.
5 banden.
602. 1826-1838.
603. 1829-1862.
604. 1838.
605. 1847, 1848.
606. 1850, 1851.
- 607-612. Bevolkingsregisters, gerangschikt op achternaam van het gezinshoofd.
1860-1937.
6 banden.
607. 1860-1890, letters A-M.
608. 1860-1890, letters M-Z.
609. 1891-1937, letters A-L.
610. 1891-1937, letters K-Z.
611. 1891-1937, bladwijzer.
612. 1891-1937, bladwijzer.
- 613, 614. Dienstbodenregisters.
1859-1869, 1910-1940.
2 banden.
613. 1859-1869.
614. 1910-1940.
615. Lijst van personen aan wie inschrijvingsbiljetten zijn verstrekt ten behoeve van de vierde tienjaarlijkse volkstelling.
1859.
1 katern.
616. Registers van uit de gemeente vertrokken personen.
1883-1891, 1928-1938.
2 deeltjes.
617. Verblijfsregister.
1865.
1 deeltje.
618. Registers van in de gemeente binnengekomen personen.
1862-1869, 1883 - februari 1939.

619. 1 pak.
Huisnummerregisters.
Z.j. (circa 1900).
2 deeltjes.

620. Woningregister.
Z.j. (circa 1910-1940)
1 doos.

8. Openbare zedelijkheid.

621. Registers van verleende vergunningen voor de uitvoer van binnen- en buitenlands gedistilleerd en likeuren.
1856-1860.
1 pak.

622. Verordeningen op de heffing en invordering van het verlofsrecht voor de verkoop van zwak-alcoholische drank in het klein.
1932.
2 stukken.

623. Verordening met memorie van toelichting op de heffing van het vergunningsrecht voor de verkoop van sterke drank in het klein.
1932.
2 stukken.

9. Openbare gezondheid en milieu.

9.1. Organisatie van de algemene gezondheidszorg.

624. Instructie voor de gemeentelijke geneesheer.
1910.
1 stuk.

9.2. Toezicht op de voedselvoorziening.

625. Verordening op de keuringsdienst van vee en vlees in de kringgemeente Oostburg.
1922.
1 katern.

626. Instructies voor de keuringsveearts en voor de hulpkeurmeester bij de keuringsdienst van vee en vlees in de kringgemeente Oostburg.
1922.
2 stukken

627. Verordening met memorie van toelichting op de heffing van keurlonen in de kringgemeente Oostburg ingevolge de Vleeskeuringswet.
1922.
2 stukken.

628. Stukken over het aanleggen van een centrale drinkwatervoorziening in Zeeuws-Vlaanderen.
1923.
1 omslag.

629. Journaal van ontvangen keurlonen.
1923.
1 katern.

630. Tabellarische kasboeken van ontvangen keurlonen.
1924-1933, 1935.
1 pak.

9.3. *Milieuhygiëne.*

631. Stukken behorend bij de aanvragen om vergunningen op grond van de Hinderwet.
1888, 1893, 1907, 1908, 1933.
1 omslag.

9.4. *Lijkbezorging.*

632. Staten van begraven personen op de algemene begraafplaats.
1869-1972.
1 omslag.

10. Openbare veiligheid.

633. Verordeningen op het brandwezen in de gemeente en de bediening van de brandspuit.
1849, 1854, 1857, 1904.
1 omslag.

634. Staat van het personeel van de gemeentelijke brandweer.
1922-1935.
1 katern.

11. Waterstaat.

635. Kopie van de ommelooper van de watering Cadzand.
1802.
1 band.

N.B.: de ommelooper is gekopieerd door Isaac Claerbout Jzn. ten behoeve van Jannis de Witte en in 1850 uit de boedel van Izaak de Witte gekocht door notaris C. Loeff.

635a. Kaart van het uitwateringskanaal in het voormalig 4e district van Zeeland, 1873.
1 kaart.

636. Onderhandse overeenkomst met Jannis Erasmus over de uitwatering van het vuilnis en water van een gedeelte van de openbare straat over het perceel, kadastraal bekend sectie E nummer 277.
1849.
1 stuk.

12. Verkeer en vervoer.

637. Stukken over de berging van het gestrande schip "Harlingen".
1825.
1 omslag.
638. Leggers van wegen en voetpaden. Met wijzigingen.
1837, 1842, 1856, 1885, 1910.
1 omslag.
639. Legger van wegen en voetpaden. Met tekeningen.
1936.
1 deel.
640. Stukken over de verbetering van de Mariaweg.
1863.
1 omslag.
641. Overeenkomst met de N.V. Provinciale Zeeuwsche Electriciteitsmaatschappij voor de overname van de laagspanningsdistributienetten van de gemeente.
1932.
1 stuk.
642. Overeenkomsten met de N.V. Provinciale Zeeuwsche Electriciteitsmaatschappij voor de exploitatie van de straatverlichting.
1932, 1933.
2 stukken.
643. Bestek met tekeningen voor de verbetering van de weg van Zuidzande naar Cadzand.
1933.
1 omslag.
644. Stukken over de gemeenschappelijke regeling voor het aanleggen en onderhouden van het fietspad langs de zeedijk tussen Breskens en Retranchement.
1933-1935.
1 omslag.

13. Economische aangelegenheden en arbeid.

645. Register van verleende patenten.
1812-1824.

- 1 deel.
646. Reglement op het voor- of opkopersbedrijf in de gemeente.
1829.
1 stuk.
647. Kohieren van het patentrecht.
1840, 1841.
1 omslag.
648. Staat van fabrieken, trafieken en bedrijven in de gemeente.
1843.
1 katern.
649. Register van vissersvaartuigen.
1896-1931.
1 katern.
650. Register van verleende en geweigerde vergunningen op grond van de Vogelwet.
1921-1928.
1 deeltje.
651. Verordening op de keuring van waren.
1921.
1 stuk.
652. Inschrijvingsregister van werkzoekenden.
1932.
1 katern.
653. Verordening voor het afwijken van de bepalingen van de Winkelsluitingswet van
1930.
1933.
1 stuk.
654. Register van ingeschreven werkloze landarbeiders.
1935, 1936.
1 deeltje.

14. Onderwijs, cultuur, sport en samenlevingsopbouw.

14.1. Organisatie van het onderwijs.

655. Verslagen van de toestand van het onderwijs in de gemeente.
1858-1882. Met hiaten.
1 pak.
656. Naamlijst met rooster van aftreden van de leden van de commissie tot wering van
het schoolverzuim.
1901-1922.

- 1 stuk.
657. Verordening op het openbaar vervolgonderwijs.
1921.
1 stuk.
658. Verordening op de inrichting en samenstelling van de commissie van plaatselijk toezicht op het lager onderwijs.
1921.
1 stuk.
659. Verordening op de aanwijzing van het tijdvak waarbinnen vergunningen op grond van artikel 13 van de Leerplichtwet kunnen worden verleend.
1922.
1 stuk.
660. Verslagen van de toestand van het onderwijs in de gemeente.
1930, 1931.
2 katernen.

14.2. *Financiering van het onderwijs.*

661. Maandstaten van leerlingen die schoolgeld verschuldigd zijn.
1861-1870.
1 pak.
662. Naamlijst van personen die ingeschreven hebben in de geldlening ten behoeve van de vergroting van de openbare school.
1870.
1 stuk.
- 663-665. Maandstaten van leerlingen die de openbare lagere school hebben bezocht en daarvoor schoolgeld verschuldigd zijn.
1891-1921.
3 pakken.
663. 1891-1900.
664. 1901-1910.
665. 1911-1921.
666. Journaal van ontvangsten van het schoolgeld.
1916-1924.
2 katernen.
667. Kwartaalstaten van leerlingen die de openbare lagere school hebben bezocht en daarvoor schoolgeld verschuldigd zijn.
1922, 1923.
1 omslag.

668. Verordeningen met memorie van toelichting op het heffen en invorderen van het schoolgeld voor het gewoon lager onderwijs en het vervolgonderwijs.
1923.
4 stukken.
669. Verordening op de heffing van schoolgeld voor vanwege de gemeente gegeven cursussen.
1924.
1 stuk.
670. Kwartaalkohieren van het schoolgeld.
1924-1936.
1 omslag.

14.3. *Schoolgebouwen.*

671. Bestek voor het bouwen van een nieuw schoollokaal.
1829.
1 katern.
672. Bestek voor het verbouwen van de oude gemeenteschool tot gemeentekamer en schoolhuiskamer en voor het vervangen van de schoorsteen in het schoolgebouw.
1835.
1 katern.
673. Stukken over het aanbouwen van een lokaal aan het bestaande schoolgebouw.
1869, 1870.
1 omslag.
674. Stukken over het verbouwen en uitbreiden van het schoolgebouw en het verbeteren van de onderwijzerswoning.
1883.
1 omslag.
675. Stukken over het bouwen van een nieuwe openbare lagere school aan de Prinsenstraat.
1913.
1 omslag.
676. Stukken over het bouwen van een nieuwe onderwijzerswoning aan de Mariastraat.
1913.
1 omslag.

14.4. *Onderwijzend personeel.*

677. Huishoudelijk reglement voor de openbare school en instructie voor de onderwijzers.
1883.

1 katern.

15. Religie.

678. Naamlijst van de predikanten van de Nederlands Hervormde Gemeente van Cadzand van circa 1580 tot 1949.
Z.j. (circa 1910).
1 stuk.

16. Militaire zaken.

16.1. Franse tijd.

679. Register van besluiten, akten en certificaten betreffende de dienstplicht in het Franse leger en in de Nationale Militie.
1805-1828.
1 deel.
680. Naamstaat van de manschappen van de eerste compagnie kanonniërs in het departement van de Monden van de Schelde.
1802-1807.
1 deeltje.

16.2. Nationale Militie.

- 681, 682. Chronologische inschrijvingsregisters voor de Nationale Militie.
1815, 1816, 1835-1912.
2 pakken.
681. 1815, 1816, 1835-1876.
682. 1877-1912.
- 683-686. Alfabetische inschrijvingsregisters voor de Nationale Militie.
1815-1913.
4 pakken.
683. 1815-1834.
N.B.: schimmel.
684. 1835-1850.
N.B.: schimmel.
685. 1851-1882.
686. 1883-1913.
687. Lotingsregisters voor de Nationale Militie.
1863-1913.
1 pak.
688. Registers van verlofgangers.
1820-1921.

1 pak.

16.3. *Rustende Schutterij.*

689. Chronologische inschrijvingsregisters.
1851-1901.
1 pak.
690. Alfabetische inschrijvingsregisters.
1851-1902.
1 pak.
691. Algemene rollen.
1851-1902.
1 pak.
692. Naam- en situatiestaten van schutterplichtigen.
1840, 1880-1905.
1 pak.
693. Lotingsregisters.
1851-1902.
1 pak.
694. Bijzondere rollen.
1883-1902.
1 omslag.

16.4. *Landweer en Landstorm.*

695. Inschrijvingsregisters voor de Landstorm.
1896-1922.
1 pak.
696. Keuringsregisters voor de Landstorm.
1896-1918.
1 pak.

Gedeponeerde archieven.

Burgerlijk Armbestuur.

- 697, 698. Begrotingen van inkomsten en uitgaven.
1828-1883. Met hiaten.
1 pak en 1 omslag.
697. 1828-1861.
698. 1862-1883. 1 omslag.

699-753. Rekeningen van inkomsten en uitgaven.
1826-1881. Met hiaten.
55 omslagen.

699. 1826.
700. 1827.
701. 1828.
702. 1829.
703. 1830.
704. 1831.
705. 1832.
706. 1833.
707. 1834.
708. 1835.
709. 1836.
710. 1837.
711. 1838.
712. 1839.
713. 1840.
714. 1841.
715. 1842.
716. 1843.
717. 1844.
718. 1845.
719. 1846.
720. 1847.
721. 1848.
722. 1849.
723. 1850.
724. 1851.
725. 1852.
726. 1853.
727. 1854.
728. 1855.
729. 1856.
730. 1857.
731. 1858.
732. 1859.
733. 1860.
734. 1861.
735. 1862.
736. 1863.
737. 1864.
738. 1865.
739. 1866.
740. 1867.
741. 1868.
742. 1869.

743. 1870.
744. 1871.
745. 1872.
746. 1873.
747. 1874.
748. 1875.
749. 1876.
750. 1877.
751. 1878.
752. 1879.
753. 1881.

754. Bijlagen bij de rekeningen van inkomsten en uitgaven.
1856-1870.
1 pak.

Kadaster.

755. Register van eigendomsovergang van onbebouwde eigendommen in de gemeente.
1816-1832.
1 deel.

756. Register van eigendomsovergang van bebouwde eigendommen in de gemeente.
1816-1832.
1 deel.

757. Register op de mutaties in de kadastrale percelen.
1853-1870.
1 katern.

758 - 764. Kadastrale leggers.
1894-1970.
7 delen.

758. artikelen 5 – 1278.
759. artt. 1280 – 1641.
760. artt. 1642 – 1942.
761. artt. 1943 – 2274.
762. artt. 2275 – 2601.
763. artt. 2602 – 2959.
764. artt. 2960 – 3044.

765. Perceelgewijze index op de kadastrale leggers.
1894-1970.
1 deel.

766. Alfabetische index op de kadastrale leggers.
1894-1970.
1 deel.

767. Register op de onbebouwde percelen in kadastrale sectie A.
Z.j. (circa 1894).
1 katern.

Gemeentelijk electriciteitsbedrijf.

- 768 - 773. Begrotingen en rekeningen van inkomsten en uitgaven.
1927-1932.
6 omslagen.
768. 1927.
769. 1928.
770. 1929.
771. 1930.
772. 1931.
773. 1932.
- 774, 775. Correspondentie met de N.V. PZEM over de electriciteitsvoorziening in de gemeente.
1930, 1931.
2 omslagen.
774. 1930.
775. 1931.
776. Registers van meterstanden.
1924-1928.
1 omslag.
777. Kasboek van inkomsten en uitgaven.
1924-1926.
1 deeltje.
778. Stroomregister.
1926, 1927.
1 deel.
779. Grootboeken van inkomsten en uitgaven.
1927-1932.
1 pak.
780. Register van verrichte werkzaamheden aan het electriciteitsnet van Cadzand.
1928-1930.
1 deeltje.

Documentatie.

781. Kaartje van de gemeente Cadzand uit de gemeente-atlas van Kuyper.
1866.
1 stuk.

BIJLAGE 1

BOUWVERGUNNINGEN inv.nrs. 548 t/m 550.

Alfabetisch per straat per perceel

Volgnr.	Straat	Jaar.
	Badhuisweg	
1.	nr. 3	1928
2.	nr. 7	1928
3.	nr. 11	1930
4.	nr. 13	1930
5.	nr. 15	1930
6.	nr. 16	1931
7.	nr. 17	1930
8.	nr. 18	1932
9.	nr. 19	1935
10.	nr. 20	1932
11.	nr. 21	1932
12.	nr. 22	1935
13.	nr. 23	1933
14.	nr. 24	1935
15.	nr. 25	1933
16.	nr. 26	1936
17.	nr. 27	1934
18.	nr. 28	1936
19.	nr. 29	1934
20.	nr. 33	1934
21.	nr. 34	1936
22.	nr. 35	1934
23.	nr. 42	1935
24.	nr. 44	1935
25.	nr. 46	1923
	Bosweg	
26.	nr. 1	1923
	Boulevard de Wielingen	
27.	nr. 3	1926
28.	nr. 4	1923
29.	nr. 49	1936
30.	nr. 59	1912
31.	nr. 60	1912
	Erasmusweg	
32.	nr. 7	1933
33.	nr. 9	1927

	Herenweg	
34.	nr. 1	1935
35.	nr. 3	1926
36.	nr. 4	1936
	Sint Jansdijk	
37.	nr. 11	1912
	Kanaalweg	
39.	nr. 2	1933
38.	nr. 3	1925
	Lange Strinkweg	
40.	nr. 1	z.d.
	Mariastraat	
41.	nr. 1	1935
42.	nr. 4	1931
43.	nr. 10	1910
44.	nr. 14	1925
45.	nr. 19	1932
46.	nr. 25	1932
47.	nr. 29	z.d.
48.	nr. 31	1913
49.	nr. 43	1931
50.	nr. 47	1912
51.	nr. 51	1936
	Noordzeestraat	
52.	nr. 9	1933
53.	nr. 12	1931
54.	nr. 15	1933
55.	nr. 16	1923
	Platteweg	
56.	Ongenummerd	1926,1936
	Prinsestraat	
57.	nr. 1a	1908
58.	nr. 7	1924
59.	nr. 12	1924
60.	nr. 21	z.d.
	Provincialeweg	
61.	nr. 2	1912
	Ringdijk Noord	
62.	nr. 4	1933
63.	nr. 9	1923
64.	nr. 10	1924

65.	nr. 16	1927
66.	nr. 19	z.d.
67.	nr. 24	1930

Ringdijk Zuid

68.	nr. 4	1931
69.	nr. 18	1909
70.	nr. 19	1936

Scheldestraat

71.	nr. 10	1934
-----	--------	------

Strijdersdijk

72.	nr. 1	1912
73.	nr. 2	1914
74.	nr. 8	1926

Vierhonderdpolderdijk

75.	nr. 2	1929
76.	nr. 8	1924
77.	nr. 13	1934

Vlamingpolderweg

78.	nr. 14	1931
-----	--------	------

Zwartepolderweg

79.	nr. 1	1926
80.	nr. 3	1908
81.	nr. 8	1935
82.	nr. 12	1934
83.	nr. 13	1934

Zuidzandseweg

84.	nr. 2	1908
85.	nr. 4	1924
86.	nr. 9	1936
87.	nr. 10	1927
88.	nr. 11	1936
89.	nr. 12	1930
90.	nr. 13	z.d.
92.	nr. 14	1923
91.	nr. 15	1936
93.	nr. 18	1925
94.	nr. 19	1930
95.	nr. 21	1933
96.	nr. 23	1926

